

UREDNIŠTVO IN UPRAVA: LJUBLJANA
KNAFLJEVA ULICA 8
TELEFON 55-2 DO 55-4
BOKOPISI SE NE VRACAJO
IZHAJA VSAK DAN RAZEN PONEDELJKA

SLOVENSKI POROČEVALEC

INTEGRATNI ODDELEK LJUBLJANA
TELEFON 33-33
POSTNI CEKOVNI RACUN V LJUBLJANI ŠT. 60 4045 08
OGLASI PO CENIKU
MESEČNA NAROCNINA 45 DIN

GLASILO OSVOBODILNE FRONTESLOVENIJE

Naraščajoče prijateljstvo med Poljsko in ZSSR

Odposlanstvo poljske vlade z ministrskim predsednikom Cyraniewiczem na čelu na obisku v Moskvi

Moskva, 14. jan. (Tass) Včeraj so prispeli v Moskvo podpredsednik vlade Poljske republike Josp Cyraniewicz, podpredsednik vlade Gomulka, minister za industrijo in trgovino Hilarij Mine, pomočnik ministra za industrijo in trgovino Grossfeld, direktor oddelka ministrstva za industrijo in trgovino Rožanski in druge uradne osebnosti. Goste so sprejeli na postaji podpredsednik ministrskega sveta in minister za zunanje zadeve ZSSR Vjačeslav M. Molotov, pomočnik ministra za zunanje zadeve ZSSR Višinski, pomočnik ministra za zunanjo trgovino ZSSR Kručkov, podpredsednik moskovskega mestnega Sovjeta Selivanov, člani veleposlanstva Poljske republike v Moskvi z veleposlanikom Naszkowskim na čelu ter šefi mnogih poslanstev in misij, akreditiranih v Moskvi. Hkrati je prispel v Moskvo veleposlanik Sovjetske zveze v Poljski Lebedev.

vlade Poljske republike Cyraniewicz pred mikrofonom na železniški postaji naslednji govor: »Meščani Moskve! Prišli smo na obisk k sovjetski vladi kot predstavniki poljskega naroda in poljske vlade. Od našega zadnjega obiska je minilo 10 mesecev. To razdobje, kakor tudi leta, ki so pretekla od osvoboditve izpod hitlerjevskega jarma, so doba naraščajočega prijateljstva med našimi narodi, kajti to je bila doba, v kateri se je naše prijateljstvo krepilo na najbolj priprejen način, potrjeno z dejstvi. Eno najpomembnejših dejstev je ugotovitev skupnega stališa naših držav na področju zunanje politike in pri uresničevanju najvažnejših nalog, katerih rešitev pričakujejo narodi od nas — nalog izgraditve in utrditve miru in borbe za mir. Ta dejstva so se v velikih meri izpolnila v zadnjih desetih mesecih. Čedalje večje prijateljstvo in sodelovanje vseh slovenskih narodov, ki sta zasnovana na zgodovinski podobnosti njihove preteklosti, na skupnih izkušnjah in skupni borbi za svobodo, sta postala stvarnost. To prijateljstvo in sodelovanje črpa svojo silo iz dejstva, da je herojska sovjetska armada od osvoboditve nudila potrebno in odločilno pomoč življenjskim silam teh svobodiljubnih narodov. V preteklosti je bilo sodelovanje zasnovano na pojmovanju skupne usode v grenkih izkušnjah in na pojmovanju nevarnosti, ki so nas obkrožale. Danes se to prijateljstvo razvija na pojmovanju skupne skrbi za varnost za zaščito miru in gospodarsko obnovo držav, ki jih je vojna najbolj upustila. V tem duhu pojmujejo vsi miroljubni narodi to sodelovanje, v katerem vidijo jamstvo vedno večje solidarnosti miroljubnih sil na vsem svetu. Se eno dejstvo, ki potrjuje čedalje večje prijateljstvo med našimi narodi, je okrepitev gospodarskega sodelovanja kot temeljnega čimbenika pri obnovi naše države v preteklosti in kot še pomembnejšega čimbenika v bodočnosti.

Povsem upravičeno lahko trdimo, da je bilo preteklo razdobje za nas razdobje bogatih izkušenj. Koristno smo izrabili to dobo in politično i gospodarsko. Utrujemo naš sistem in gospodarske osnove ljudske demokracije v Poljski. Obnavljamo našo državo ter ne štedimo s svojimi silami, ker imamo pred očmi bodočo varnost naše države in se opiramo na zvezo s Sovjetsko zvezo. Hvaležni smo Sovjetski zvezi za njeno stališče v zvezi z našimi zapadnimi mejami, stališče, ki ga je že večkrat poudaril vaš veliki voditelj in naš veliki prijatelj generalisim Stalin, stališče, ki se izraža v politiki našega prijatelja ministra Molotova. Prepričani smo, da bo naš sedanji obisk prispeval k okrepitvi gospodarskega in političnega sodelovanja, prav tako pa tudi k poglobitvi pojmovanja širokih krogov — in ne samo naših narodov — kako neobhodno potrebo je prijateljstvo med našimi narodi za varnost in mir, pojmovanja, kako dragoceno in ustvarjalno je to prijateljstvo. Naj živi zveza med Poljsko in Sovjetsko zvezo!

Povsem upravičeno lahko trdimo, da je bilo preteklo razdobje za nas razdobje bogatih izkušenj. Koristno smo izrabili to dobo in politično i gospodarsko. Utrujemo naš sistem in gospodarske osnove ljudske demokracije v Poljski. Obnavljamo našo državo ter ne štedimo s svojimi silami, ker imamo pred očmi bodočo varnost naše države in se opiramo na zvezo s Sovjetsko zvezo. Hvaležni smo Sovjetski zvezi za njeno stališče v zvezi z našimi zapadnimi mejami, stališče, ki ga je že večkrat poudaril vaš veliki voditelj in naš veliki prijatelj generalisim Stalin, stališče, ki se izraža v politiki našega prijatelja ministra Molotova. Prepričani smo, da bo naš sedanji obisk prispeval k okrepitvi gospodarskega in političnega sodelovanja, prav tako pa tudi k poglobitvi pojmovanja širokih krogov — in ne samo naših narodov — kako neobhodno potrebo je prijateljstvo med našimi narodi za varnost in mir, pojmovanja, kako dragoceno in ustvarjalno je to prijateljstvo. Naj živi zveza med Poljsko in Sovjetsko zvezo!

Zaprisega novih ministrov vlade FLRJ 14. januarja pred predsedstvom Prezidijske ljudske skupščine FLRJ

Povsod odkrivamo novo rudno bogastvo in odpiramo nove rudnike

Naša država ima veliko prirodno bogastvo najrazličnejših rud, premoga, nafte in nekovinskih rudnin. Obsežna področja so še docela neraziskana, kolikor pa so raziskana, so to delo opravili po veliki večini tujci na račun inozemskih kapitalističnih podjetij in trustov, ki so jim prejšnji protiljudski režimi dajali koncesije, ne da bi vedeli, kaj so ugotovili tuji geologi. Po osvoboditvi, ko je vse rudno bogastvo postalo splošna ljudska lastnina, se je geološko raziskovalno delo razvilo v vseh področjih države pod vodstvom republikanskih geoloških zavodov in zveznega zavoda za geološko raziskovanje. V lanskem letu so izdelovalna dela dala prav lepe uspehe. Podjetje za globinska vrtnanja ministrstva za rudarstvo FLRJ je izvršilo najboljše raziskovalna dela v Črni gori in Makedoniji, kjer je mnogo docela neraziskanih nahajališč rude. Vrtnala dela v Črni gori so pokazala, da so v tej republiki velika nahajališča boksita, pa tudi manjša ležišča svinčene rude in premoga. V Makedoniji so bila odkrita ležišča premoga, svinčene rude in kromove rude. Vsa ta raziskovalna dela se bodo letos nadaljevala.

Na Hrvaškem so predvsem raziskovalna ležišča rjavega premoga pri Globočevcu v Hrvaškem Zagorju. Na področju Srbije so bila izvršena najboljše vrtnala dela v okolici rudnika rjavega premoga v Aleksincu, kjer so vrtnali do globine 700 m. Ugotovili so velike in obsežne sloje premoga. Prav tako so raziskovali nahajališča rjavega premoga v okolici Caribroda. Vrtnala dela na področju premočnika Breze v Bosni so potrdila, da so premočnovni sloji zelo razsežni, kar daje možnost za znatno razširitev rudnika in za otvoritev novih rudnikov. Letos bo podjetje posvetilo največjo pozornost bosanskim ležiščem premoga na področju Zenice, Breze in Kakanja kakor tudi na področju Majevice severno od Tuzle, kjer je majhen rudnik črnega premoga, z vrtnanjem v okolici Tuzle pa bodo ugotavljali možnosti novih virov slane vode. V Sloveniji je to podjetje za globinska vrtnanja izvršilo raziskovalna dela pred vsem na področju Litiije in Mežice ter v trboveljskem revirju. Poleg vrtnalih del za ugotovitev nahajališč rude in premoga je podjetje izvršilo tudi obsežna dela za ugotovitev geološke sestava zemlje na tistih mestih, kjer se bodo gradile velike hidrocentrale. Končno je izvršilo raziskovalna dela v bližini izvorov zdravilne vode. V Soko Banji so odkrili nove izvore radioaktivne vode. V celoti je podjetje lani navrtalo 16.500 m. Za vrtnala dela je usposobil v strokovnih tečajih 150 strokovnih delavcev, letos pa bo usposobilo nadaljnjih 200 takih delavcev.

Raziskovalna dela v Sloveniji V Sloveniji je tudi geološki zavod pri ministrstvu za industrijo in rudarstvo izvršil obsežna raziskovalna dela. Pri tem delu so pomagali tudi študentje ljubljanske univerze. Izvršili so globinsko preiskavo predelov, kjer so verjetno slani vrelci. Preiskovali so premogovne sloje v zvezi s pripravami, da se pravilno odpro že pred leti zaprti rudniki. Ugotavljali so ležišča barita, kaolina, kremenjaka, grafit, krede, lojevca in ognjevdružne gline. Predvsem so posvetili pozornost nahajališčem kaolina, ki ima velik pomen za industrijo porcelana in električnih izolatorjev. Vzorce dobljene grafitu bodo preiskali pri Litostruju, če je grafit uporaben za lirsarska dela. Ne prestanto se geološki zavod zanima za iskanje ognjevdružnih glin z visokimi tališčji, kar je važno za našo samobno industrijo. Veliko nalogo je izvršil zavod tudi v zvezi z gradnjo hidrocentral, ko je bilo treba ugotoviti možnosti zajezitev in akumulacije vode. Naše geologe čaka tudi v Sloveniji še ogromno delo pri raziskovanju našega rudnega bogastva ter v zvezi z vodno-gospodarskim načrtom. Potrebno je tudi geološko raziskovanje Slovenskega Primorja in našega Krasa. Za nadaljnjo raziskovalno delavnost bo velikega pomena nova tovarna vrtnalih garnitur in vrtnalnih orodja, ki jo bomo letos zgradili v Zemunu. To bo prva tovarna te vrste v naši državi, ki bo omogočila, da se obseg raziskovalnih del znatno poveča.

Novi rudniki Na podlagi raziskovalnih del bomo v prihodnjih letih odprli številne nove rudnike. Zlasti bodo pomembni novi rudniki svinčeno-cinkove rude v okolici Trepeča pri Kosovski Mitrovici, kjer so bila izvršena obsežna raziskovalna dela. Na pogorju Kopaonika, ki se razteza severno od Kosovske Mitrovice, pripravljajo vse potrebno za izkoriščanje rudnika Belo brdo—Zaplanina. Zgradili so cesto, postavili električni vod, dolg 40 km, sedaj pa postavljajo žičnico. Že letos bodo v tem rudniku pričeli kopati rudo. Obnovljen bo tudi rudnik Avalija pri Prishtini, ki je od leta 1937 zapuščen. V neposredni bližini Avralije bodo odprli rudnike Kišnica in Novo brdo ter pripravili za kopanje rude, ki jo bodo prav tako prevajali z žičnico do (opolnice) v Zvečanu pri Kosovski Mitrovici. V Trepeči ustanovljajo sedaj poseben inštitut za geološka raziskovanja, ki bo opremljen z najmodernejšimi instrumenti, v bližnjem Starem trgu pa bodo letos odprli srednjo tehnično rudarsko šolo. Ker so nahajališča svinčeno-cinkove rude na vsem tem področju zelo obsežna in velikega pomena za naš izvoz, bomo pridobivanje rude kakor tudi kovine v velikem obsegu povečali. Z gradnjo mladinske proge Brčko—Banovići je sedaj omogočeno izkoriščanje velikih nahajališč dobrega rjavega premoga v tuzlanskem bazenu in na pobočjih planine Kōnjuha. V Banovičih so odprli nov dnevni kop »Ravenc«. V primeri z letom 1946 se je proizvodnja premoga v Banovičih že popolnoma. V kratkem bodo začeli izkoriščati obsežna nahajališča lignita pri Kalesiji in pri Suvem polju v bližini Kreke. V bližini Simin Hana vrhno od Tuzle pa se bodo začela vrtnala dela za pridobivanje nafte. Na tem področju so bila dela pred vojno ustavljen, češ da se ne izplačajo. V Ljudski republiki Bosni in Hercegovini so lani odprli 4 nove premočnovnike republiškega pomena, in sicer v Mišjevinji pri Foči, v bližini Teslića, v Tušnici na Livanskem polju in pri Mozgraji nedaleč od Bjeleine ozirnora Ugljevitka. Velik pomen ima rudnik Tušnica na Livanskem polju. Odklonec premog iz tega rudnika se je najbolje obnesel v tovarnah cementa v Dalmaciji. Dokler ne bo zgrajena železnica, morajo premog prevažati s kamioni. Tudi na področju Zenice so v zadnjem času odprli več novih rudnikov, ker je ugotovljeno, da so tu nahajališča premoga izredno obsežna. Novo polje so odprli tudi pri rudniku v Kakanju, v bližini Breze pa pripravljajo otvoritev novega revirja Goluša—Polok. V vseh premočnovnikih in ostalih rudnikih pa se bo letos nadaljevalo obsežno delo za mehanizacijo proizvodnje, kar bo omogočilo nadaljnje povečanje proizvodnje.

Zborovanja in demonstracije brezposelnih v Italiji

Trst, 15. jan. Po vsej Italiji se nadaljuje delavske demonstracije in zborovanja, s katerih pošiljajo italijanski vladi zahteve, da naj nemudoma sprejme konkretne ukrepe v korist brezposelnih delavcev. V Vicenzi je demonstriralo 10.000 brezposelnih delavcev, ki so zahtevali, naj vlada takoj ukrene vse potrebno za rešitev njihovega položaja. Glavni sindikalni svet v Anconi je je sklenil proglasiti splošno stavko, če oblastva do 19. januarja ne bodo uveljavila pogodbe o poljedelskih delavcih in pričela z objubljenimi javnimi deli. Delavska zbornica v Livornu je zagrozila, da bo proglasila splošno stavko, v protest proti nenehnemu naraščanju števila brezposelnih. V Veroni se je pričela danes razprava proti oficijem in vojakom, ki so obtoženi, da so sodelovali v nedavnih vojaških demonstracijah proti sklepu vlade o podaljšanju vojaške obveznosti za dolocene letnike obveznikov. V Milanu so bile davi velike množične demonstracije, ker so postavili pred sodišče vojake, ki so sodelovali v demonstracijah. Demonstranti so poslali prefektu mesta zahtevo, naj takoj intervenira v korist aretiranih vojakov. Podobne demonstracije so bile tudi v Modeni.

Večno zaveznitvo med LR Romunijo in LR Bolgarijo

Veličastno zborovanje sredi Bukarešte, na katerem sta govorila Georgij Dimitrov in dr. Groza

Bukarešta, 16. jan. Po podpisu pogodbe o prijateljstvu, sodelovanju in medsebojni pomoči med LR Romunijo in LR Bolgarijo so bila danes ob 11. slovesno izročena visoka rumunska odlikovanja članom bolgarske vlade delegacije s predsednikom bolgarske vlade Georgijem Dimitrovom na čelu. Odlikovanja je izročil predsednik vlade dr. Petru Groza v navzočnosti članov rumunske vlade. Voditelji domovinske frontovske Bolgarije so izročili pred kratkim ustanovljeni red »Zvezda Rumunske ljudske republike« za poštrevajno delo pri utrjevanju romunsko-bolgarskega prijateljstva ter ustvarjanju trajnega in demokratičnega miru na svetu. Ob 11.30 je bilo na velikem trgu pred znanim ministrstvom veličastno zborovanje, ki se ga je udeležilo nat 250.000 meščanov. Ves trg je bil poln rumunskih, bolgarskih in sovjetskih zastav ter transparentov. Prihod Georgija Dimitrova in dr. Groze je ljudstvo sprejelo z navdušenim ploskanjem in vzkliki bolgarsko-romunskemu prijateljstvu ter solidarnosti ljudskih demokratičnih držav. Zborovanje je otvorila zunanji minister romunske vlade Ana Pauker, nato pa sta govorila Georgij Dimitrov in dr. Petru Groza. »Otečestveni front« je objavil danes uvodni članek finančnega ministra Ivana Stefanova z naslovom »Bolgari in Romuni«, ki med drugim poudarja pomen obiska bolgarske vlade delegacije v Romuniji za nadaljnji razvoj prijateljskih odnosov med romunskim in bolgarskim ljudstvom. S sklenitvijo pogodbe o prijateljstvu, sodelovanju in medsebojni pomoči med obema državama, prvi med drugim Stefanov, se bodo naši stiki še hitreje razvijali. Bolgarsko-romunsko zbliznanje je delo samega ljudstva. Vsa javni in kulturni, kakor tudi gospodarski delavec mora in mora dati v bodočnosti vse iz sebe za udržitve pravih stikov za razcvet najboljših sosednih in prijateljskih odnosov med državama, osvobodjenima izpod fašizma, med državama nove demokracije Romunijo in Bolgarijo.

Predsednik vlade Dimitrov se je nato dotaknil navdušenja bolgarskega ljudstva ob obisku rumunske vlade delegacije v Sofiji, kakor tudi navdušenega sprejema, ki ga je doživela delegacija bolgarske vlade v Romuniji, in naglasil, da mora to navdušenje zajeti vse panoge skupne delavnosti. Ni treba smatrati, da smo samo sosedje, ampak prijatelji in bratje. Gotjiti moramo ljubezen in upanje v zdrave sile bolgarskega in romunskega ljudstva. Govoreč nato o sodelovanju na kulturnem področju in o delu za vzgojo mladih rodov v duhu bratstva in prijateljstva med romunskim in bolgarskim ljudstvom je Georgij Dimitrov končal: »Sklenili smo, da bomo čez Donavo zgradili železen most, da bomo še bolj združili naši državi in naša naroda. Toda preden bo ta železni most zgrajen, je treba zgraditi živ most med našimi narodi, most, ki ga nobena sila na svetu ne bo mogla porušiti — most prijateljstva, kulture in znanosti med našimi narodi.« Bolgarski tisk o pomenu obiska Sofija, 15. jan. (Tanjug) Bolgarski tisk posveča veliko pozornost obisku

bolgarske vlade delegacije s predsednikom vlade Dimitrovom na čelu v bratski Romuniji. Jutranji časopisi prinašajo na prvih straneh poročila o navdušenem sprejemu, ki ga je romunsko ljudstvo priredilo delegaciji bolgarske vlade, kakor tudi govora Georgija Dimitrova in dr. Groze ob sprejemu na železniški postaji v Bukarešti. V uvodniku z naslovom »Izraz pristrane prijateljstva med LR Bolgarijo in Romunsko ljudsko republiko« poudarja »Rabotniško delo«, da so bila doslej rešena vsa vprašanja, o katerih sta vladni delegaciji obeh držav razpravljali lanskem obisku rumunske vlade delegacije v Bolgariji. Med drugim je bil dosežen prijateljski sporazum v zvezi z uresnitvijo Craiovske pogodbe ter sporazum o kulturnem sodelovanju in razširitvi gospodarskih in trgovinskih stikov. Na jugovzhodu Evrope je nastal takšen položaj, da imperialisti ne bodo mogli doseči svojih ciljev, ako bomo krepko stali na svojih mestih in ako bomo v svojih državah še bolj zgradili enotnost ter prijateljske stike z bližnjimi državami. Naj stori imperialisti kar hočejo, nas na naši poti ne bodo mogli zaustaviti. Pred leti bi bilo to morda mogote, sedaj pa lahko pogumno rečemo, da so države ljudskih demokracij prehodile najtežji del poti. Burimpešta, 15. jan. V svoji poslanici madžarskemu narodu, prvi predsednik bolgarske vlade Georgij Dimitrov: Bolgarija bo po podpisu pogodbe z Romunijo in v kratkem podpisala podobne pogodbe z Madžarsko, Češko-slovaško, Poljsko in Sovjetsko zvezo. Tako bomo ustvarili enoten sistem prijateljskih pogodb, nato pa bo naša glavna naloga, da bomo še naprej gradili prijateljstvo med našimi narodi.

Poslanica Georgija Dimitrova madžarskemu narodu

Države ljudskih demokracij so prehodile najtežji del poti

Burimpešta, 15. jan. V svoji poslanici madžarskemu narodu, prvi predsednik bolgarske vlade Georgij Dimitrov: Bolgarija bo po podpisu pogodbe z Romunijo in v kratkem podpisala podobne pogodbe z Madžarsko, Češko-slovaško, Poljsko in Sovjetsko zvezo. Tako bomo ustvarili enoten sistem prijateljskih pogodb, nato pa bo naša glavna naloga, da bomo še naprej gradili prijateljstvo med našimi narodi.

Na jugovzhodu Evrope je nastal takšen položaj, da imperialisti ne bodo mogli doseči svojih ciljev, ako bomo krepko stali na svojih mestih in ako bomo v svojih državah še bolj zgradili enotnost ter prijateljske stike z bližnjimi državami. Naj stori imperialisti kar hočejo, nas na naši poti ne bodo mogli zaustaviti. Pred leti bi bilo to morda mogote, sedaj pa lahko pogumno rečemo, da so države ljudskih demokracij prehodile najtežji del poti.

Naša vlada je mnenja, da so nadaljnja pogajanja glede tržaškega guvernerja odveč

Sporočilo našega poslanika v Rimu Ivekoviča italijanskemu zunanjemu ministru grofu Siorzi

Rim, 15. jan. (Tanjug) Jugoslovanski poslanik v Rimu Mladen Iveković se je sestel 13. januarja z generalnim tajnikom italijanskega ministrstva za zunanje zadeve Franzonijem, včeraj pa z ministrom za zunanje zadeve grofom Siorzo zaradi zaključenja pogajanj o sporazumni določitvi tržaškega guvernerja. Poslanik Iveković je sporočil italijanskim predstavnikom v imenu jugoslovanske vlade, da je vlada FLR Jugoslavije mnenja, da je celoten razvoj pogajanj dokazal, da na italijanski strani ni opaziti dobre volje za sporazumno ureditev tega vprašanja. Jugoslovanska vlada je zato mnenja, da so nadaljnja pogajanja odveč, o čemer bo obvestila Varnostni svet.

Marazza — »plemenit lik borca in kristjana« Rim, 15. jan. (Tanjug). V zvezi z zahtevno vlado FLR Jugoslavije glede izročitve vojnih zločincev, skuša italijanski reakcionarni tisk vojne zločince braniti in prinaša dokaze, da je nikakor ne zmanjšujejo njihove krivde, ampak samo razkrinkavajo one, ki zločince podpirajo, in središča za zaščito vojnih zločincev, kakor sta De Gasperijsva visoka funkcionarja Marazza in Orlando. Tako piše »Messaggero«, da je postal Marazza predsednik urada za vzdrževanje milanske katedrale, katoliški »Quotidiano« pa dodaja, da so za njegove svetlovalce imenovani: Domenico Bernareggi, pomočnik milanskega nadškofa, msgr. Giuseppe Schiavini, msgr. Vittorio Mañini in drugi. »Messaggero« navaja v obrambo Marazza tudi to, da mu pošiljajo njegovi soimisljeniki — funkcionarji krščansko-demokratske stranke — neprestano brzojavke, v katerih izjavljajo, da vidijo v Marazzi »plemenit lik borca in kristjana« ter mu izražajo svojo solidarnost.

NEPRESTANA POSVETOVANJA ATENSKÉ VLADÉ Z ANGLEŠKO IN AMERIŠKO MISLJO

Povečanje števila bataljonov tako imenovane nacionalne garde

London, 15. jan. (Tanjug) Grški tisk piše, da so v Grčiji zaradi kritičnega položaja atenske vlade in njenih sil vsak dan posvetovanja s predstavniki ameriške in britanske mislje. Po seji vrhovnega vojaškega sveta je bilo včeraj pod predsedstvom predsednika atenske vlade Sofulisa posvetovanje o vojaških vprašanjih, na katerem so bili navzoči vojni minister Stratos, šef ameriške misije za »pomoc« Grčiji Greenswald, šef ameriške vojaške misije v Grčiji Leaw-say, kakor tudi Steel, namestnik šefa britanske vojaške misije v Grčiji generala Rolingasa. Na posvetovanju so med drugim razpravljali tudi o reaktiviranju nekaterih monarhofašističnih oficirjev, ki so se zelo kompromitirali zaradi sodelovanja s sovražnikom, kakor tudi o vojaških izdatkih v zvezi z ameriško odobritvijo, da lahko grška vlada poveča število bataljonov tako imenovane nacionalne garde. Ves grški monarhofaš. tisk prinaša poročilo o obisku brit. veleposlanika v Grčiji Northona v Volosu. »Embros« komentira pomen tega obiska in poudarja, da je imel britanski veleposlanik Northon razgovore s poveljniki komandne grške severne armade generalom Ventrisom. Pričakujejo, da bo tudi šef britanske vojaške misije ge-

neral Rolings v kratkem obiskal Volosu. »Elefteria« piše, da je Washington pozval šefa ameriške misije za »pomoc« Grčiji, naj pride poročat v Ameriko. Casopis misli, da namerava ameriška vlada znova preučiti delo svoje misije v Grčiji in proučiti možnost sprejema ukrepov zaradi večje učinkovitosti njenega dela. Operacije grških partizanov vsak dan obsežnejše Atene, 15. jan. Agencija »Elefteria« poroča o operacijah demokratične armade: »Enote demokratične armade štaba Vzhodne Makedonije-Trakije so napadle 28. decembra sovražnika pri vasi Neokori na področju Stavrupolisa. Istega dne je diverzantska skupina tega štaba razstrelila na šestih mestih železniško progo Neohori-Parameis. Dne 31. decembra je diverzantski oddelek istega štaba, ki je operiral na cesti Nesti-Vani (področje Komotina), razstrelil nekje železniški most, porušil železniško progo na 20 mestih in poškoval tudi brzojavne proge. Druga diverzantska skupina je razstrelila 10. januarja na 20 mestih železniško progo Pranesi-Neohori. Dne

11. januarja so enote demokratične armade napadle monarhofašistične sile pri kraju Vunoplavia na področju Hajdo. Po štiriurnem hudem boju so zavzele vas. Operacije demokratične armade potajajo vsak dan obsežnejše. Ministrstvo za javno varnost atenske vlade je objavilo, da so partizani prodrli v vas Gorgovica na področju Vodena in osvobodili vas Agra, kjer se jim je pridružilo 60 mlaj in žen. Po zadnjih poročilih iz Aten so enote demokratične armade napadle tudi Rakovo, kar je povzročilo med monarhofašisti veliko vznemirjenje. Angleške klešče v Sredozemlju London, 15. jan. »Associated Press« poroča, da je predstavnik ministrstva za kolonije danes izjavil, da namerava Velika Britanija prepeljati na Ciper velik del svojih čet, ki so sedaj v Palestini. Ciper bo postal središče britanske vojaške straže v vzhodnem Sredozemskem morju in bodo tjakaj poslali velike kontingente čet. Ciper, ki leži 40 mil od južne obale Turčije, in Malta, angleška trdnjava v sredini Sredozemlja, bosta »klešče od vzhoda in zapada proti Sčriji in Dardanelom«.

Reakcionarne špekulacije celovške „Mohorjeve družbe“

Prelat Podgorc je prodal Mohorjevo družbo sovražnikom slovenskega naroda

4. januarja smo objavili opozorilo odbora Mohorjeve družbe v Celju vsem mohorjanom na Koroskem. To opozorilo je predvsem podčrtalo razbijaško vlogo prelata Podgorca na Slovenskem Koroskem, v katero so ga postavili avstrijski reakcionarji, da bi miniral enotnost borbenega slovenskega ljudstva na Koroskem. In odveč, če nekoliko natančneje pogledamo na škodljivo in izdajalsko delo nekaterih ljudi s prelatom Podgorcem na čelu, katerih prvih cilj je, da bi slovenskemu ljudstvu onemogočili osvoboditev. Za prelato Podgorcem stojijo agenti, plačani za delo med koroskimi Slovenci in ki bi radi zasidrali na Slovenskem Koroskem imperialistično agencijo za belogradistični begunci okrog »Koroske kronike«.

Prelat Podgorc z ustanovitvijo Mohorjeve družbe v Celovcu ni napravil prvega poskusa za razbijanje slovenske enotnosti. On je duhovni oče reakcionarne koroske »tiskovne zadrug«, on je hotel postati »komisar« Slovenske zadruge zveze — prav po načrtu koroskih šovinistov, ki so hoteli preprečiti obnovo slovenskega združenja. Na pobudo sovražnikov slovenskega naroda si je Podgorc sedaj izbral novo obliko rušenja narodne enotnosti. To pot si je izbral cekvno bratovščino — Mohorjevo družbo. Ni mu mar, da pljuje na zgodovinsko delo Mohorjeve družbe, ki je kot knjižna ustanova vedno ohranjala svoj prvotni vsebinski značaj ter je združevala vse slovensko ljudstvo ne glede na politično pripadnost. Po zamisli svojega velikega ustanovitelja Einspielerja je poznala samo delo v korist skupnosti in za blagor slovenskega naroda. Prelat Podgorc pa je brez sramu prodal Mohorjevo družbo sovražnikom slovenskega naroda, o čemer najbolj zgovorno priča nenadni odlok koroskega deželnega glavarja, s katerim so tri dni po odhodu delegacije celjske Mohorjeve družbe legalizirali disidentsko celovško »Mohorjevo družbo«. Kdo je šel za botra tej družbi, ki jo je angleška »Koroska kronika« pozdravila z velikansko reklamo, naj pove naslednje, kar posnemamo iz »Slovenskega vestnika« z dne 9. januarja:

»Da bi uredila medsebojne odnose in vsem svojim stariim udom in neštetim novim prijateljem na Koroskem ponovno pripomogla do vsakoletnih mohorjevih knjižnih darov, je Mohorjeva družba iz Celja poslala na Korosko posebno delegacijo, ki je dne 29. novembra 1947 prispela v Celovec. Delegacija so sestavljali profesor dr. Franc Kotnik, profesor bogoslovne fakultete dr. Trstenjak in član odbora Beno Kotnik. Oglasil so se pri mgar Podgorcu. V interesu sodelovanja in v smislu značaja Mohorjeve družbe kot vsenarodne ustanove je bil prisoten tudi zastopnik POOF-a za Slovensko Korosko. Ze takoj ob pozdravu je prelato Podgorc nevljudno napadel zastopnike, še prav posebno pa se je protivil navzočnosti zastopnika POOF-a čes: »Ne priznam nikakršnega POOF-a... Ne maram nobenih prič, ki bi razglašale moje izjave.« Svojo vlogo cepivce koroskih Slovencev od matičnega naroda pa je še prav posebno potrdil na vprašanje dr. Kotnika »Ali bomo medsebojno sodelovali, ali pa hočete biti popolnoma ločeni od celjske družbe?« z odgovorom, pri katerem je zlorabil celo ime odličnega borca za zedinjeno Slovenijo, Andreja Einspielerja: »Mi bomo šli svojo pot, Mi moramo nadaljevati delo Einspielerja, širiti narobne knjige, vzgajati novo inteligenco in narasčati, bodoče predstavnike, ki bodo ustvarjali mejo in obrambo proti vašemu komunizmu.« Svoje negativno avstro-imperialistično stališče, ki ga je branil že leta 1920., pa je podkrepil še z izjavo: »Mi smo bili vedno za vero, dom, cesarja.« V nadaljnjem razgovoru je ponavljal svoje napade na novo Jugoslavijo, na celjsko Mohorjevo družbo, navzoče delegate je imenoval zločince itd. Odločno se je zavzel za jugoslovanske vojnne zločince in bivše Hitlerjeve hlapce, ki je izjavil: »Blage katoličane kakor Basaja in Puša dajte zapreti.« (Oba so zaprli na zahtevo Jugoslavije britanske oblasti). Nadalje je prelato Podgorc v svojih klevetah proti novi Jugoslaviji trdil tudi, da je celjska Mohorjeva družba »pod pestjo«. Šele na odločni odgovor duhovnika, profesorja bogoslovja dr. Trstenjaka »Pod kakšno pestjo pa ete vi, saj že 25 let niste izdali nobene knjige, pri nas jih pa redno tiskamo vsako leto in izdajamo na stotine knjige!« je prelato Podgorc utihnil in ni vedel odgovora. Prelat Podgorc ni bil dozveten za noben predlog in nikakor ni hotel razumeti, da je bila mohorjeva imovina v Celovcu v desetletjih prigranara z žulji vsega slovenskega ljudstva. Le tako je tudi razumljivo, zakaj Slovenska prosvetna zveza od celovške Mohorjeve družbe še danes ni dobila odgovora na predlog, da bi se stavila Mohorjeva hiša na razpolago za slovensko gimnazijo. Da je v hiši nemški invazivski urad in kup tujece, medtem ko slovenske organizacije iščejo svoje prostore po Celovcu, prelata Podgorca ne briga, ker to ni v interesu njegovih nabredbajalcev. Iz tega vidimo, kakaj razgovori celjskih delegatov s prelatom Podgorcem niso mogli roditi nobenih uspehov.

Začasna pravila celovške »Mohorjeve družbe« predvidevajo, da spada vsa Mohorjeva imovina v Celovcu izključno pod oblast celovskega škofa. Iz zgodovine poznamo »nepripravnost in ljubezen« celovškega ordinariata do koroskih Slovencev. To »ljubezen« je občutil na lastni koži tudi ustanovitelj Mohorjeve družbe veliki Andrej Einspieler, kakor tudi njegov predhodnik in vneti sodelavec Matija Majar-Ziljski, ki je bil med prvimi mučeniki slovenske narodne zavesti

na Koroskem, tako da je zaradi stalnega premeščanja smel o sebi pisati, da ga ordinariat prestavlja tako naglo, »da mi skoro sape in denarja primanjkuje. Sedaj sem zopet na poti. Na dveh in treh krajih imam svoje orodje, bukve, pisma itd. razdeljene in raztrošene — jaz sem, kakor bi rekel, »večni Zid.« Še prav dobro vemo, kako vestno je izvrševal povelja »Heimathundac« bivši rajhovski škof dr. Heftner in pomagaj pri pomencemvanju Slovenske Koroske. Tudi sedanji celovški škof je že ob več priložnostih pokazal svoje, koroskim Slovencem naklonjeno stališče. Slovenski izseljenci ne bodo nikdar pozabili, da je celovški škof 15. aprila 1946 odklonil mašo za slovenske žrtve nacizma; koroski Slovenci ne bomo nikdar pozabili, da je celovški ordinariat na spomeniku v čast padlim partizanom v Celovcu prepovedal profitašistični napis. Dobro pa si bomo zapomnili, da je isti škof dne 10. oktobra 1947, to je na dan, ko velikonemški šovinisti praznujejo zasnovenje koroskih Slovencev, pri Gospe Sveti bral slavnostno pontifikalno mašo in v svojem govoru slavil fašistične vojake, ki so padli kot žrtve »za domovino in katerih umiranje je imelo velik pomen. To so dejstva, ki globoko žalijo čustva vsakega koroskega Slovenca. Isti dan, 10. oktobra 1947, je bila v Celovcu na hotelu Trabesinger, ki je prav tako last Mohorjeve družbe in vsega slovenskega ljudstva, kot v zasmeh izobešana tuja zastava. Tako razpolaganje, upravljanje in zlorabljanje narodne imovine je skrajno žaljivo in v času, ko se naše ljudstvo vtrajno bori in do-

Zahteva po slovenski gimnaziji in slovenskem učiteljsišču v Celovcu

Dunaj, 16. jan. (Od našega posebnega dopisnika.) Mladina iz okraja Pliberk je poslala zveznemu ministru za prosveto spomenico, v kateri med drugim pravi:

Delegati slovenske antifašistične mladine iz vseh vasi okraja Pliberk, zbrani na širši ekrajini seji, enodušno izražamo zahtevo po slovenski gimnaziji in slovenskem učiteljsišču v Celovcu. Ze desetletja so bile šole pomenevalnice mladine na Koroskem. Demokratična pravica je, da se lahko vsakdo vzgaja v svojih lastnih izjavah in materinem jeziku in v svojem duhu. V oboroženi borbi je stala mladina Slovenske Koroske v prvih vrstah. Bo-

Po denarni reformi v Avstriji odpuščajo delavce in nameščence

Celovec, 16. jan. (Od našega posebnega dopisnika.) Ze v nekaj tednih se je pokazalo, da je bila denarna reforma naperjena izključno proti delovnemu ljudstvu. Ne glede na to, da so se po zamenjavi denarja nekateri racionalnarci živila podražila (sladkor je podražil za več kot 100 odstotkov) in da so cene na črni borzi še vedno iste, so pričela sedaj mnoga podjetja odpuščati delavce in nameščence. V Spitalu na Koroskem je gradbeno podjetje Mangge & Co. izdalo objavo, v kateri pravi, da zaradi težkega finančnega položaja, ki je po-

Poziv bolgarskih kulturnih delavcev za varstvo kulturnih pravic Jugoslovanov v Trstu

Sofija, 15. jan. Skupina bolgarskih kulturnih delavcev je poslala kulturnim delavcem bratskih demokratičnih držav tale poziv za zaščito kulturnih pravic Jugoslovanov v Trstu:

Angloameriške oblasti na ozemlju Trsta so pred kratkim kršile kulturne pravice Jugoslovanov v Trstu. Angloameriške oblasti so poleg omejevanja v solah, gledališču in pri delu prepovedale vsa mladinska združenja Jugoslovanov. Ta sovražna in protidemokratska gonja angloameriške vojske uprave proti kulturnemu življenju Jugoslovanov v Trstu je dosegla vrhunec s prepovedjo, da bi oddajali po radiu dela znaneja slovenskega klasika Ivana Cankarja. Predstavniki mnogo hvaljene zapadne demokracije, ki se opira na

Sodna razprava proti partizanom v Trstu se razblinja

Obtoženi Malalan oprščen

Trst, 16. januarja

Na včerajšnji sodni razpravi proti partizanom so ves dan pričale »obremenilne priče«.

Po zaslišanju prič je odvetni Kukanja zahteval oprostitev Štublja in Malalana. Dokazni postopek jima ni mogel dokazati nobene krivde. Štublje je res vprašal za dovoljenje za sestanek in ples v ljudskem domu, obtožba ni ni dokazala, da bi bila kakšna vez med vzrokom in posledicami, saj je Štublje celo izjavil, da nima namena, organizirati združenja na prostem. In čeprav bi ga imel, se nameni ne kaznujejo, če ne sledijo dejanja. Te namene mu je pripisovala le policija. Malalan ni zahteval dovoljenja za manifestacijo. Obtožba tudi ni mogla dokazati, da bi Malalan organiziral kakšno manifestacijo.

Branilec Kukanja je zaključil svoj govor s ponovno zahtevo, naj oba njegova varovanca izpustijo, preden se razprava nadaljuje.

Javni tolice je zahtevo odklonil, predsednik Baylles pa je tovariša Malalana oprostil vseh obtožb, »ker je tovariš Malalan član SIAU, ni pa nobenih formalnih dokazov, da bi bila med SIAU in partizani kakšna zveza«.

Goriška mladina bo zborovala

Trst, 15. jan. V Gradski pri Gorici bo 25. t. m. pokrajinsko zborovanje delovne mladine goriške pokrajine. Priljavljati odbor, ki je sklical zborovanje, je izdal razglas vsej goriški delovni mladini.

Predvolitvami v Celju in Mariboru

Celje, 16. januarja

Predvolitvena kampanja, ki je razgibala delovno ljudstvo mesta Celje, je dosegla svoj vrhunec zadnje dni, ko so se vršila tri pomembnejša zborovanja volivcev. V nedeljo so se zbrali volivci terena Medlog v takem številu, da so prenatrpal zborovalni prostor in poslušali govor predsednika OF tov. Trobiša Stefana. Prebivci Medloga so večinoma kmetje, pri katerih je zadržana misel še močno razbirjena. V svojem kraju imajo kmeti, ki obdelovalno zadrugo, v katero se je vključilo 17 posestnikov. V razgovoru so zborovalci načezali najvažnejše naloge, ki jih bodo reševali z nove izvoljenimi odborniki takoj po končanem volitvah. Med drugim so skicirali, da bodo s prostovoljnimi delci prispevali k ureditvi planskih in malog Osobodilne fronte mesta Celje, med katere spada graditev zadruškega doma v Medlogu, ki bo edini v okraju Celje-mesto. Zamišle je bila od vseh zborovalcev topla spitejeta. Dogovorili so se tudi o področju ureditvi prostorov v domu, ki ga, bi ustrezal gospod. skatm potrebam in naj bi bil središče kulturno-prosvetnega dela na tem področju. V domu bo razen dvorane za od om združenja trgovna, prostora za posamezne začetne sektorje, shramba za poljedelske stroje in skladišče. Kmetje iz Medloga, zlasti pa mladina in žene, so se obvezale, da bodo prispevale k čimprejšnji izgraditvi doma čim več prostovoljnih ur.

Dne 13. t. m. so zborovali v domu ljudske prosvete volivci centra. Z zanimanjem so sledili po. očilu zastopal-

ka izvršnega odbora OF, ministra za delo tov. Regenta, ki je podal preglednotranjega in zunanjega političnega položaja in ki je v zanimivih slikah nakazal najvažnejše gospodarske probleme. Priljubljenega govornika niso poslušali le v dvorani, temveč tudi na ulici preko zvočnika. Po govoru je tov. minister odgovarjal na vsa vprašanja, ki so se pojavila v živahnem razgovoru.

Dne 15. t. m. so zborovali volivci industrijske četrti mesta Celje v Garberju. Na zboru je govoril sekretar Osobodilne fronte mesta Celje tov. Rudi Klarič in zastopnik izvršnega odbora OF Jože Lampret. Udeležba volivcev je bila velika, kar je privedlo do živahnega poteka zborovanja. Volivci so ugovorili, da njihov teren, ki predstavlja delovni center mesta Celje, nima primernih prostorov za kulturno-prosvetno delo. Soglasno je bil sprejet predlog, da s prostovoljnimi delom zgradijo kulturno-prosvetni dom, ki bo dograjen v letu 1948.

Volivci Gaberja so se obvezali, da bo vsak dan vsaj 10 prostovoljnih delovnih ur, kar predstavlja skupno okoli 30.000 prostovoljnih ur. Določili so še upravnii in tehnični odbor, ki bo izvršil vse priprave za gradnjo. Stavbišče so izbrali na lepem mestu ob Mariborski cesti.

V Celju je 55 volivnih enot, od katerih ima vsaka po dve kandidatski listi. Sestaniki se ne vršijo le po enotah, temveč tudi po staniških podružnicah. Sestajajo se tudi člani zadrug, organizacije AFZ itd., ki sprejemajo predvolivne obveznosti.

Iniciativni odbor Zveze borcev NOB mesta Ljubljane sklicuje MESTNO SKUPŠČINO BORCEV NOB

ki bo 18. januarja ob 9. dopoldne v veliki dvorani kina Union s dnevnim redom:

1. referat in diskusija, 2. volitve mestnega odbora Zveze borcev, 3. volitve delegatov za republiško skupščino.

Razdelitev odlikovanj najboljšim mladinskim organizacijam LR Hrvatske

Zagreb, 14. jan. Na zaslanju četrtga plenuma Ljudske mladine Hrvatske je referiral o politično-ideološkem in kulturno-prosvetnem delu mladine ter perspektivah dela v tem letu Sofija Jovič, članica sekretariata republiškega sveta Ljudske mladine Hrvatske.

Po končani diskusiji je govoril član Izvršnega odbora Ljudske fronte Hrvatske, predsednik glavnega odbora Enotnih sindikatov za Hrvatsko Marko Belinič, ki je dejal, da je organizacija Ljudske mladine v letu 1947 pokazala sposobnost za največje gospodarske in politične naloge. O tem najbolje priča cela vrsta gospodarskih in lamskem letu, ki jih je izvršila tako študentska, kakor tudi delavska, kmečka in srednješolska mladina. Mladinska organizacija je postala zelo močna. V letu 1947 se je prekalila v celi vrsti duševnih poslov, različnih političnih in gospodarskih akcijah, razširila se je in zajela celo vrsto novih mladincev in mladinc ter pričela pravilno vzgojo, tako politično kakor ideološko. Tretja stvar, ki jo je treba imeti pred očmi je ta, da je ljudska organizacija postala organizacija naše mladine, v kateri lahko vsak mladinec in mladinka najde svoje politično in družbeno mesto. Četrty moment, ki je zlasti važen, je v tem, da je poleg strokovnih delavcev v industriji Ljudske mladina najvažnejša opora naše vlade pri izpolnjevanju obveznosti pletnega plana.

Nato je Marko Belinič govoril o ideološko-politični vzgoji mladine.

Po zaključni besedi predsednika federalnega sveta Anteja Arosa so bili kooptirani v plenum predsedstva novi člani.

Nato so razdelili nagrade najboljšim mladinskim organizacijam v LR Hrvatski. Prehodno zastavico republiškega sveta sta prejeli mestna organizacija Osijeka in okrajna organiza-

cija Crkivenice. Pohvaljene so bile mestne mladinske organizacije Zagreba, Splita in Reke, ter okrajne organizacije Makarske, Čakovca in Gracaca. Zaradi velikega števila sijajnih delovnih podvigov lani, je bil sprejet predlog četrtga plenuma, naj prehodna zasaavica še naprej ostane v rokah aktivna Ljudske mladine Jugoslovanskih državnih železnic v Zagrebu. Pohvalili so aktivne Ljudske mladine Jadjedelnice »Vicko Krstolovič« v Splitu, mladinske delovne brigade v rudniku »Rašič«, kombinata gumijane in obuvene »Borovac« in osiješke livarne. Za najboljše kmečki mladinski aktiv so proglasili mladinsko organizacijo vasi Severin v bjelovarskem okraju in jo nagradili s knjižnico. Mladine kmečke delovne zadrug v Jagodnjaku je bila nagrejena z radijskim aparatom, aktiv mladine strojno traktorske postaje v Požegi pa je prejel kot nagrado knjižnico. Zaradi uspehov pri organizaciji amafabetskih tečajev je bil tudi kmečki aktiv Gornji Babin Polok nagrajen s knjižnico.

Plenum je navdušeno pozdravil sklep Prezidija Ljudske skupščine FLRJ o odlikovanju najboljših hrvatskih mladinskih delovnih brigad. Z Redom dela I. stopnje so bile odlikovane 15 zagrebska študentska brigada, 13. dalmatinska, 13. istrska, 10. bjelovarska in 13. varaždinska mladinska brigada. Z Redom dela II. stopnje je bilo odlikovanih 9 mladinskih delovnih brigad. Za uspešno delo pri graditvi gozdnih poti je bilo odlikovano z Redom dela I. stopnje 6 mladinskih delovnih brigad.

S plenuma so poslali pozdravne brozjave maršalu Titu in predsedniku vlade LR Hrvatske dr. Vladimiru Bakariču.

Četrty plenum republiškega sveta Ljudske mladine Hrvatske je končal svoje delo.

Tretja obletnica težkih bojev Slovenske brigade na sremski fronti

Po odredbi vrhovnega štaba NOV je bila v mesecu novembru 1944 v Srbiji ustanovljena Slovenska brigada. Večina te slovenske vojske enote so bili izseljenci iz Stajerske in Gorenjske, ki jih je okupator kot prve žrtve fašizma na naših tleh izselil v Srbijo. Glede na takratni vojaški položaj v Sremu, se je brigada takoj priključila kot 5. bataljon I. krajiški udarni brigadi V. divizije in odšla z njo na fronto v Srem. V težkih bojih, ko je okupatorska zver uporabljala zadnje sile, je padlo mnogo slovenskih fantov, mož, žena in deklet. 17. januar 1945 je bil dan najtežjih bojev te naše enote. Močna nemška ofenziva je bila zlomljena. Ni hlo mogče zbrati imen vseh padlih borcev. Ob tretji obletnici tega dne navajamo doslej znana imena padlih in pogrešanih:

Bavde Stojan (dijak iz Celja), Bezenšek Drago, Bole Zdravko, Bizovičar Drago (rojen 1920; iz Skofje Loke), Bratkovič Viljem, Brečević Vlado, Cepuder Saša (rojen 1921; iz Maribora), Čermč Nikola, Debenjak Pavle, Dolinšek (dva brata iz Ruš), Franovič iz Beograda, Prelih Anton (rojen 1920; iz Zalca), Gasperič Vlado (iz Beograda), Glazer Matija (rojen 1917; iz Ruš), Gojkov, Sreten (iz Maribora), Goršek Mitja (iz Beograda), Hribar Anton (iz Kranjske gore), Juričič Anton, Kocuvan Adolf (rojen 1908; iz sv. Benedikta v Slov. Goricah), Koren Janko, Kuznik Marjan

DRUŠTVO ZA KULTURNO SODELOVANJE SLOVENIJE Z ZSSR

bo priredilo v počastitev 24. obletnice Leninove smrti predavanje tov. ministra dr. Jožeta Potrča:

Lenin — bорец за socialne pravice ljudstva.

Predavanje bo 20. januarja ob 8. svečer v Mladinski dvorani v Frančiškanski ulici.

PRED VOLITVAMI V CELJU IN MARIBORU

Celje, 16. januarja

Predvolitvena kampanja, ki je razgibala delovno ljudstvo mesta Celje, je dosegla svoj vrhunec zadnje dni, ko so se vršila tri pomembnejša zborovanja volivcev. V nedeljo so se zbrali volivci terena Medlog v takem številu, da so prenatrpal zborovalni prostor in poslušali govor predsednika OF tov. Trobiša Stefana. Prebivci Medloga so večinoma kmetje, pri katerih je zadržana misel še močno razbirjena. V svojem kraju imajo kmeti, ki obdelovalno zadrugo, v katero se je vključilo 17 posestnikov. V razgovoru so zborovalci načezali najvažnejše naloge, ki jih bodo reševali z nove izvoljenimi odborniki takoj po končanem volitvah. Med drugim so skicirali, da bodo s prostovoljnimi delci prispevali k ureditvi planskih in malog Osobodilne fronte mesta Celje, med katere spada graditev zadruškega doma v Medlogu, ki bo edini v okraju Celje-mesto. Zamišle je bila od vseh zborovalcev topla spitejeta. Dogovorili so se tudi o področju ureditvi prostorov v domu, ki ga, bi ustrezal gospod. skatm potrebam in naj bi bil središče kulturno-prosvetnega dela na tem področju. V domu bo razen dvorane za od om združenja trgovna, prostora za posamezne začetne sektorje, shramba za poljedelske stroje in skladišče. Kmetje iz Medloga, zlasti pa mladina in žene, so se obvezale, da bodo prispevale k čimprejšnji izgraditvi doma čim več prostovoljnih ur.

Dne 13. t. m. so zborovali v domu ljudske prosvete volivci centra. Z zanimanjem so sledili po. očilu zastopal-

ka izvršnega odbora OF, ministra za delo tov. Regenta, ki je podal preglednotranjega in zunanjega političnega položaja in ki je v zanimivih slikah nakazal najvažnejše gospodarske probleme. Priljubljenega govornika niso poslušali le v dvorani, temveč tudi na ulici preko zvočnika. Po govoru je tov. minister odgovarjal na vsa vprašanja, ki so se pojavila v živahnem razgovoru.

Dne 15. t. m. so zborovali volivci industrijske četrti mesta Celje v Garberju. Na zboru je govoril sekretar Osobodilne fronte mesta Celje tov. Rudi Klarič in zastopnik izvršnega odbora OF Jože Lampret. Udeležba volivcev je bila velika, kar je privedlo do živahnega poteka zborovanja. Volivci so ugovorili, da njihov teren, ki predstavlja delovni center mesta Celje, nima primernih prostorov za kulturno-prosvetno delo. Soglasno je bil sprejet predlog, da s prostovoljnimi delom zgradijo kulturno-prosvetni dom, ki bo dograjen v letu 1948.

Volivci Gaberja so se obvezali, da bo vsak dan vsaj 10 prostovoljnih delovnih ur, kar predstavlja skupno okoli 30.000 prostovoljnih ur. Določili so še upravnii in tehnični odbor, ki bo izvršil vse priprave za gradnjo. Stavbišče so izbrali na lepem mestu ob Mariborski cesti.

V Celju je 55 volivnih enot, od katerih ima vsaka po dve kandidatski listi. Sestaniki se ne vršijo le po enotah, temveč tudi po staniških podružnicah. Sestajajo se tudi člani zadrug, organizacije AFZ itd., ki sprejemajo predvolivne obveznosti.

Izleti kmetov iz Srbije in Vojvodine v Postojnsko jamo in Opatico

Podjetje Putnik priljeza v organizacijami Ljudske fronte Srbije in Vojvodine v zadnjih dneh množično izlete kmetov iz Srbije in Vojvodine v Postojnsko jamo in Opatico. To so prvi izleti te vrste, s katerimi se našim delovnim kmetom daje možnost, da s malimi stroški spoznajo druge kraje naše domovine, a prav posebno lepote novo priključenih pokrajin.

Putnik je v svojem delu po osvoboditvi organiziral več izletov v razne kraje naše države, a teh se je udeležilo le malo kmetov, ker so bili prirejeni po večini poleti, ko so kmetje zaposleni s poljskimi deli. Ti zadnji izleti, prirejeni izrecno za kmete, pa padajo v čas, ko so vsa poljska dela opravljena.

Na teh izletih spoznavajo udeleženci lepe kraje Hrvatske, Slovenije, Slovenskega in Hrvatskega Primorja. Vseh izletov je enajst, v razmihih dveh do štirih dni in zajemajo okoli 8900 udeležencev. Iz Vojvodine je organiziranih 6, iz Srbije pa 5 izletov. Vsaka skupina obsega nekoliko okrajev, tako da so zastopani skoro vsi okraj obeh pokrajin.

Prvi skupini delovnih kmetov iz Vojvodine je v Postojni priredila tamkajšnja organizacija Osobodilne fronte s sodelovanjem Ljudske mladine izredno lep sprejem. Izmenjajo so bili pozdravni govori, ki so poudarili značaj in pomen tega srečanja kmetov iz Vojvodine z brati v novosvobojenih krajih. Po prisrčni svetanosti so domačni spremili goste v Postojnsko jamo, ki je bila zanje veliko, novo doživetje. V Opatici in na Reki je bil izletnikom prirejen prav tako lep sprejem, nato pa so se namestili v odličnih opatijskih hotelih. Na povratku se je skupina zdržala ves dan v Zagrebu, kjer si je ogledala mesto in premiero domačega filma »Ta narod bo živel«. Zvečer je organizacija Ljudske fronte priredila gostom v čast lepo akademijo.

Vtis, ki je ostal pri delovnih kmetih Vojvodine, je nezbrisiv. Sami niso vedeli, nad čim so bili bolj navdušeni, nad lepoto in pokrajino, po katerih so potovali, ali nad ljudmi, s katerimi so se na svojem potu srečali.

Druga skupina izletnikov je odpotovala 16. t. m. Udeleženci izleta potujejo s posebnimi vlaki, v katerih so nameščeni zvočniki, preko katerih jih vodstvo pota seznanja sproti z zgodovino, znamenitostmi in glavnimi posebnostmi krajev, skozi katere potujejo. Izleti nimajo samo turističnega, temveč tudi kulturno-prosvetni pomen.

N. M.

»Za trajen mir in ljudsko demokracijo«

Včeraj je izšla 5. številka lista »Za trajen mir in ljudsko demokracijo«, glasila informacijskega Biroja komunističnih partij v Beogradu. Poleg uvodnika pod naslovom »Za enotnost delavcega razreda« prinaša referat o boju komunistov in italijanskega naroda za mir in demokracijo, ki ga je imel sekretar KP Italije Palmiro Togliatti na šestem kongresu Partije v Milanu, nadalje članek Anse Pauker o ustvarjanju enotne delavske partije v Romuniji, članek Rate Dugonjiča o jugoslovanski mladini pri utrjevanju demokracije, članek Pierra Hendgesa o boju francoskih sindikatov proti razbijanju delavskega razreda in drugo.

Kratke vesti

Vojni zločinec Alfred Krupp je zahteval na razpravi zoper veliko nemške vojne zločince v Nürnbergu, naj se mu določi za branilca ameriški odvetni Krupp je utemeljil svojo zahtevo s trditvijo, da mu lahko samo ameriški odvetnik »zajamü pravično sojenje«.

V Veliki Britaniji je veliko pomankanje krompirja. V mnogih mestih stoji prebivalstvo v vrstah pred trgovinami, ki prodajajo krompir. Listi poročajo o možnosti nadaljnje zmanjšanja obrokov krompirja na 2 funta tedensko.

25.000 delavcev Havane je poslalo pismo generalnemu tajniku Združenih narodov Trygve Lieju, v katerem zahtevajo ukrepe proti nadaljnemu ubijanju španskih republikancev v Francovi Španiji in takojšnjo prekinitev gospodarskih in diplomatskih odnosov s Francovim fašističnim režimom.

VREMENSKA NAPOVED

za soboto 17. januarja

Nestalno s padavinami, domnevno močan padec temperature.

Mali oglasi

Oglasi oddelka telefon št. 38-32 vodja oddelka tel. št. 38-33

SLUŽBO DOBE

POSTENO IN SOLIDNO DEKLE za vsa hišna dela... ZENSKI PLAGO ugodno prodam... ZENSKO OBLEKO, črno, volneno in krmo opremo...

VAJENCI

SESTNAJSTLETNI FANT dobro razvit in zdrav... ZENSKI PLAGO ugodno prodam...

ZASLUZEK

KROJENJE ZA VSO DAMSKO garderobo nudi salon... SIVAM COPATE iz prinesenega blaga... JOPICE PLETENI iz prinesene volne...

PRODAM

JEDILNICO, črni hrast, težko, prodam... PRASICA prodam ali menjam za sivalni stroj... STABLEN MOTOR prodam, 15 KS, na vozu s cirkularno. Cena po dogovoru...

ZENSKI PLAGO ugodno prodam... ZENSKO OBLEKO, črno, volneno in krmo opremo... PRESHITO ODEJLO, blazino (perje), in 2 prevleki, ugodno prodam...

UGODNO PRODAMO: masažni aparat, daljnogled, citre, violino, violo, dvigalo za avto, smene kazale, medeni nastre možgane, vogalno vodovodno školjko, knjigovodska stikalnica, zložljivo posteljo, razne mize in stole...

ZENSKI PLAGO ugodno prodam... ZENSKO OBLEKO, črno, volneno in krmo opremo... PRESHITO ODEJLO, blazino (perje), in 2 prevleki, ugodno prodam...

ZENSKI PLAGO ugodno prodam... ZENSKO OBLEKO, črno, volneno in krmo opremo... PRESHITO ODEJLO, blazino (perje), in 2 prevleki, ugodno prodam...

ZENSKI PLAGO ugodno prodam... ZENSKO OBLEKO, črno, volneno in krmo opremo... PRESHITO ODEJLO, blazino (perje), in 2 prevleki, ugodno prodam...

ZENSKI PLAGO ugodno prodam... ZENSKO OBLEKO, črno, volneno in krmo opremo... PRESHITO ODEJLO, blazino (perje), in 2 prevleki, ugodno prodam...

PISALNI STROJ, pisarniški, poceni prodam... MOŠKO SUKNJA in obleka, prelepa, 8 kg navadnega perja, zvezljeno peč, novo, in dve električni peči, poceni prodam...

KUPIM VINSKE SODE rabljene, v dobrem stanju, 6000 litrov ali več, za vsakič sčeneje kupujem... PISALNI STROJ z normalnim valjem, nov ali rabljen ter dobro ohranjen...

KUPIM VINSKE SODE rabljene, v dobrem stanju, 6000 litrov ali več, za vsakič sčeneje kupujem... PISALNI STROJ z normalnim valjem, nov ali rabljen ter dobro ohranjen...

KUPIM VINSKE SODE rabljene, v dobrem stanju, 6000 litrov ali več, za vsakič sčeneje kupujem... PISALNI STROJ z normalnim valjem, nov ali rabljen ter dobro ohranjen...

KUPIM VINSKE SODE rabljene, v dobrem stanju, 6000 litrov ali več, za vsakič sčeneje kupujem... PISALNI STROJ z normalnim valjem, nov ali rabljen ter dobro ohranjen...

KUPIM VINSKE SODE rabljene, v dobrem stanju, 6000 litrov ali več, za vsakič sčeneje kupujem... PISALNI STROJ z normalnim valjem, nov ali rabljen ter dobro ohranjen...

Oglasi oddelka danes odprt samo do 12. ure MALI OGLASI SE SPREJEMAJO do 11. ure

HISO V LJUBLJANI z enim ali dvema stanovanjema v bližini tramvaja — kupim. Ponudbe na ogl. odd., pod: »Z vrtove«. 1115-8

OPREMLJENO SOBO ali prazno iščem za takoj. Najraje v sredici. Plačam dobro. Naslov v ogl. odd. 726-10

Miha Vidmar klobučar Truplo leži na žalah v kapeli sv. Petra, odkoder ga odnesemo na pokopališče k Sv. Križu v nedeljo ob pol 17. uri.

Julijana Rabič Pogreb bo v nedeljo, 18. januarja 1948 ob 15.30 izpred viške cerkve na pokopališču Vič. Do pogreba leži na žalah v kapeli sv. Kristofa.

Ludvik Race nazdrnik telef. proge v pok. Pogreb dragerega pokojnika bo v soboto, 17. t. m. ob 15. uri iz hiše žalosti, Gregorčičeva 11, na tukajšnje pokopališče.

Rozalija Slak vdova po žel. nameščencu v 86. letu starosti. Spremlil jo bomo v nedeljo, 18. t. m. ob 16. uri iz kapele sv. Franciška k Sv. Križu.

Mihael Šepc Pogreb dragerega, nepozabnega pokojnika bo v nedeljo, 18. januarja 1948 ob pol treh iz kapele sv. Antona na pokopališču k Sv. Križu.

POSTENA IN SNAŽNA TOVARISICA, išče malo skromno opremljeno sobico. Sliha bi tudi kot sestanovalka... POUČUJEM ITALIJANSKO in nemščino po hitri metodi. Rimska cesta 10, I. nadst. desno. 1290-4

IZGUBIL SEM DELAVSKO KNJIGO št. 1363143 ter jo proglasm za neveljavno... IZGUBIL SEM DELAVSKO KNJIGO št. 1363143 ter jo proglasm za neveljavno...

Angela Tavčar ROJ. ARH Pogreb bo 17. t. m. ob 15.30 uri na Korosko Belo. Slov. Javornik, 16. jan. 1948.

rud. ing. Kornelij Ferjančič ravnatelj rud. šole v pokoji Pogreb bo v nedeljo, 18. jan. 1948 ob 15. iz mestnega pokopališča v Celju.

Umrla nam je naša zlata mama, babica, prababica, teta Rozalija Slak vdova po žel. nameščencu

Mihael Šepc Pogreb dragerega, nepozabnega pokojnika bo v nedeljo, 18. januarja 1948 ob pol treh iz kapele sv. Antona na pokopališču k Sv. Križu.

Mihael Šepc Pogreb dragerega, nepozabnega pokojnika bo v nedeljo, 18. januarja 1948 ob pol treh iz kapele sv. Antona na pokopališču k Sv. Križu.

IZJAVA. Podpisana Pavla Janež nisem plačnik za dolgove mojega očeta Janeža Janeža. Janež Pavla, Galjeva št. 182. V NEDELJO 11. I. 1948 sem izgubila v Šišenski ulici do Remize ključ. Najditega prosim, da ga vrne proti nagradi v ogl. odd. 1406-4

ERIH ZAHORNIK, rojen 3. februarja 1924, na Muti, je bil prisiljen v nemški vojski ter se je zadnjič javil marca 1945. Vojna pošta No 24.319 B. Komur je kaj znan o njegovi usodi, prosim, da mi sporoči na naslov: Marija Nemeč, Marensberg 135. 1381-15

ZAHVALA Ob smrti naše mame Ljubice Sodnik se iskreno zahvaljujemo vsem za izkazano pozornost in zadnjih dneh njenega življenja in na njeni poslednji poti.

Jože Vardjan davčni naduprav. v pokoji Na njegovi zadnji poti ga bomo spremlili v soboto ob 18. na tukajšnje farno pokopališče. Črnomelj, 16. jan. 1948.

Vsem sorodnikom, znancem in prijateljem naznanjamo žalostno vest, da nam je umrl naš dobi mož, brat in stric

Mihael Šepc Pogreb dragerega, nepozabnega pokojnika bo v nedeljo, 18. januarja 1948 ob pol treh iz kapele sv. Antona na pokopališču k Sv. Križu.

Mihael Šepc Pogreb dragerega, nepozabnega pokojnika bo v nedeljo, 18. januarja 1948 ob pol treh iz kapele sv. Antona na pokopališču k Sv. Križu.

TOVARNA DEKORATIVNIH TKANIN, PREPROG IN PLIŠEV LJUBLJANA, TYRŠEVA 75 i š č e : tkalskega mojstra za žakardne statve, tkalskega mojstra ali podmojstra, ki bi se pričli na pliših, mezdno knjigovodko z znanjem stenodaktilografije, mlajšo pisarniško moč za fakturalni oddelek in arhiv. Pisarniške moči naj pošljejo pismene ponudbe na Upravo.

Ivan Ribič Stojan: Ljudje onkraj reke Roman 51 »Hm, devet je že. Zamudil se je, res. Pride pa za gotovo. Bodi brez skrbi. Kar Razaj reče, to drži. Andrej, ti bi pa Gregija zamenjal na straži. Jedel še ni.« Andrej je vstal in vprašujoče pogledal Tomaža, kakor bi ga hotel vprašati za mnenje. »Če hočeš...« Tomaž je prikimal. »Seveda! Šel je k vratom in spotoma vrgel sukno preko pleč. Ko je bil držal za kljuko, se je obrnil in dvomeče vprašal: »Pa mi bo Gregi hotel posoditi puško ta čas?« Tomaž je utajil nasmeh. »Bo, bo! Kar reci mu. Kadar pa pride Razaj, se vrni. Pogovoriti se moramo zaradi dela. Časa nimamo več dosti.« Andrej se je še vedno obotavljal. »Saj, saj, pogovoriti se moramo. Toda... Tisto, kar sva se večraj zmenila pa tako in tako velja, kaj? Čeprav...« Ni vedel, kako bi povedal, da bi ga Tomaž prav razumel. »Čeprav bom za zdaj še doma delal. S Tonom in Razajem, mislim.« Tomaž ni takoj vedel, kaj meni. Šele tedaj je razumel. »Velja, velja,« je rekel veselo. »Zakaj pa ne bi? Če si postal partizan,« je poudaril, »še ni nikjer zapisano, da bi moral že kar nocoj v četo! Dober partizan je vedno tam, kjer je najbolj potreben. Za zdaj...«

ZAMENJAM ČEVLSKARSKI SIVALNI STROJ, — desnoručni, zamenjam za ženski sivalni stroj. Naslov v ogl. odd. 1465-7

NEPREMIČNINE HISO ali vilo, eno ali dvostanovanjsko v Ljubljani ali bližnji okolici. Kupim. — Ponudbe na ogl. odd. SP pod št. 600. 1426-8

»Saj razumem,« ga je prekinil Andrej. »Samo to je, da me vsak čas utegnejo poklicati k soldatom.« Hitro je odšel. Tona je zadovoljno gledal za njim. »Kako ti fant ugaja?« je vprašal Tomaža in ga pogledal. »Boš videl — ta bo razbil Hitlerjanske butice, ta!« »No, zdaj je takšen, kakor je treba. Naprej bomo pa videli.« Tona se je skoraj vznevoljil. »Nič ne rečem, prav je, da si previden. Toda za Andreja ti rečem... Pa saj ga boš spoznal! Kar oči so se mu svetile včeraj, ko si govoril o naših četah in borbah. Le kako je mogel Vikej...« »Kaj ti vse vidiš, če ti je kdo pri srcu! Starša se, Tona, staraš. Včasih nas nisi tako pestoval.« Tomaž je bil dobre volje in je našlač podražil kolarja, ker je vedel, da ga bo razvnel. Hote je pričel eno tistih prijateljskih prekanj, po katerih se mu je včasih stžilo, ko je bil daleč od tod in je mislil na kraje in ljudi, ki so živeli v spominu na njegovo preganjano mladost. Zmotila ju je govornica pred vrati. Tomaž je še hitro končal: »Da ti povem po pravici — tudi meni je Andrej všeč. Dobro bi nadomestil brata.« Z glavo je pokazal proti vratom: »To je pa menda Razaj, ne?« »Drug ne more biti,« je odvrnil Tona in vstal. Vrata pa so se odprla. Andrej se je vrnil. »Pravkar je prišel,« je povedal. »Kdo?« »Jaz sem, jaz.« Razaj je prišel za Andrejem, počasi zaprl za seboj, se odkril in varno položil klobuk na skobeljnik. »Kar dobro

Po dolgi, težki boleznini me je za vedno zapustil moj predbri, arčunoljubljeni mož Ludvik Race nazdrnik telef. proge v pok. Pogreb dragerega pokojnika bo v soboto, 17. t. m. ob 15. uri iz hiše žalosti, Gregorčičeva 11, na tukajšnje pokopališče.

Umrla nam je naša zlata mama, babica, prababica, teta Rozalija Slak vdova po žel. nameščencu v 86. letu starosti. Spremlil jo bomo v nedeljo, 18. t. m. ob 16. uri iz kapele sv. Franciška k Sv. Križu.

Mihael Šepc Pogreb dragerega, nepozabnega pokojnika bo v nedeljo, 18. januarja 1948 ob pol treh iz kapele sv. Antona na pokopališču k Sv. Križu.

Umrla nam je naša zlata mama, babica, prababica, teta Rozalija Slak vdova po žel. nameščencu v 86. letu starosti. Spremlil jo bomo v nedeljo, 18. t. m. ob 16. uri iz kapele sv. Franciška k Sv. Križu.

Mihael Šepc Pogreb dragerega, nepozabnega pokojnika bo v nedeljo, 18. januarja 1948 ob pol treh iz kapele sv. Antona na pokopališču k Sv. Križu.

Mihael Šepc Pogreb dragerega, nepozabnega pokojnika bo v nedeljo, 18. januarja 1948 ob pol treh iz kapele sv. Antona na pokopališču k Sv. Križu.

Umrla nam je naša zlata mama, babica, prababica, teta Rozalija Slak vdova po žel. nameščencu v 86. letu starosti. Spremlil jo bomo v nedeljo, 18. t. m. ob 16. uri iz kapele sv. Franciška k Sv. Križu.

Mihael Šepc Pogreb dragerega, nepozabnega pokojnika bo v nedeljo, 18. januarja 1948 ob pol treh iz kapele sv. Antona na pokopališču k Sv. Križu.

Mihael Šepc Pogreb dragerega, nepozabnega pokojnika bo v nedeljo, 18. januarja 1948 ob pol treh iz kapele sv. Antona na pokopališču k Sv. Križu.